

KOMENTÁŘ

12. 12. 2023

Demografický vývoj v Olomouckém kraji v 1. až 3. čtvrtletí 2023

K 30. září 2023 žilo v Olomouckém kraji 632,8 tis. obyvatel. Od počátku roku se jejich počet zvýšil o 1 020 osob. Populační růst zapříčinilo kladné migrační saldo, které převážilo úbytek obyvatel přirozenou měnou. Meziročně se snížil počet živě narozených dětí i počet zemřelých. Klesl počet přistěhovalých a naopak vzrostl počet vystěhovalých. Uzavřeno bylo méně sňatků. Počet rozvodů se v meziročním pohledu mírně zvýšil.

Podle předběžných údajů ČSÚ žilo k 30. 9. 2023 v Olomouckém kraji 632 822 obyvatel. V porovnání se stavem k 1. 1. 2023 byl jejich počet vyšší o 1 020 osob, tj. o 2,2 osob na 1 000 obyvatel středního stavu. Olomoucký kraj se tím zařadil k většině krajů České republiky, ve kterých během 1. až 3. čtvrtletí 2023 počet obyvatel vzrostl. Opačný trend zaznamenal pouze kraj Ústecký a Moravskoslezský. V rámci Olomouckého kraje se počet obyvatel zvýšil v okresech Olomouc (o 640 osob na 238,6 tis.), Přerov (o 197 osob na 128,4 tis.), Prostějov (o 172 osob na 108,9 tis.) a Šumperk (o 14 osob na 120,0 tis.). K nepatrnému poklesu počtu obyvatel došlo pouze v populačně nejmenším okrese Jeseník (o 3 osoby na 37,0 tis.). Všechny okresy Olomouckého kraje charakterizoval ve sledovaném období souběh úbytku populace přirozenou měnou a přírůstkem populace stěhováním.

Počet obyvatel k 30. 9. 2023 a pohyb obyvatel v 1. až 3. čtvrtletí 2023 podle krajů ČR

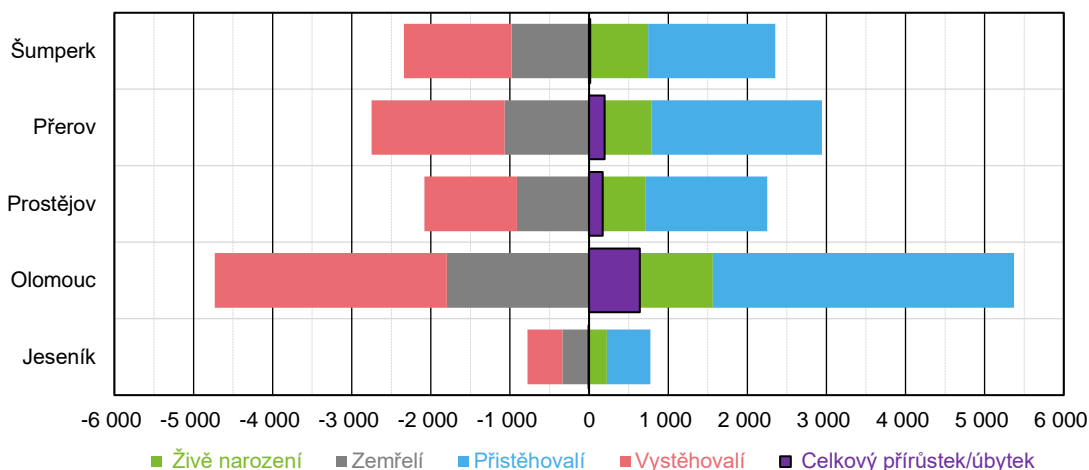
Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje)

	Počet obyvatel k 30. 9. 2023	Období 1. až 3. čtvrtletí 2023						
		Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Celkový přírůstek/úbytek
Česká republika	10 882 235	69 219	82 553	-13 334	116 672	48 632	68 040	54 706
<i>v tom kraje:</i>								
Hl. m. Praha	1 377 136	9 346	8 861	485	54 959	35 634	19 325	19 810
Středočeský	1 452 113	9 364	10 049	-685	37 879	24 472	13 407	12 722
Jihočeský	654 336	4 080	5 071	-991	9 700	6 676	3 024	2 033
Plzeňský	611 181	3 673	4 475	-802	15 470	8 875	6 595	5 793
Karlovarský	294 753	1 630	2 464	-834	6 604	4 612	1 992	1 158
Ústecký	810 224	4 837	6 980	-2 143	10 138	10 108	30	-2 113
Liberecký	450 419	2 749	3 457	-708	7 884	5 934	1 950	1 242
Královéhradecký	556 652	3 507	4 432	-925	9 118	6 808	2 310	1 385
Pardubický	530 250	3 504	3 973	-469	9 369	7 411	1 958	1 489
Vysočina	517 598	3 438	4 022	-584	9 218	5 813	3 405	2 821
Jihomoravský	1 224 293	8 044	9 035	-991	21 933	13 849	8 084	7 093
Olomoucký	632 822	4 034	5 102	-1 068	7 687	5 599	2 088	1 020
Zlínský	580 846	3 695	4 591	-896	6 524	5 313	1 211	315
Moravskoslezský	1 189 612	7 318	10 041	-2 723	11 103	8 442	2 661	-62

KOMENTÁŘ

K poslednímu zářijovému dni roku 2023 žilo v kraji 309 349 mužů (tj. 48,9 %) a 323 473 žen (tj. 51,1 %). Nejvyšší zastoupení žen charakterizovalo populace okresů Olomouc (51,4 %) a Prostějov (51,2 %). Naopak jejich nejnižší podíl byl v okrese Jeseník (50,5 %).

Přírůstky a úbytky obyvatelstva v okresech Olomouckého kraje v 1. až 3. čtvrtletí 2023

Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých byl v 1. až 3. čtvrtletí 2023 v Olomouckém kraji záporný a činil –1 068 osob. V relativním přepočtu dosáhl hodnoty –2,3 osob na 1 000 obyvatel středního stavu, což odpovídalo 4. nejnižší hodnotě mezi 14 kraji. V meziročním pohledu se snížil jak počet živě narozených dětí, tak počet zemřelých. Dlouhodobý trend záporné přirozené změny však zůstal zachován. Početní převaha zemřelých nad živě narozenými charakterizovala všechny okresy v kraji, tj. okresy Přerov (–282 osob), Šumperk (–235 osob), Olomouc (–234 osob), Prostějov (–201 osob) i Jeseník (–116 osob). V relativním vyjádření náležely mezní hodnoty přirozeného úbytku okresům Jeseník (–4,2 osob na 1 000 obyvatel) a Olomouc (–1,3 osob na 1 000 obyvatel).

Počet obyvatel k 30. 9. 2023 a pohyb obyvatel v 1. až 3. čtvrtletí 2023 podle okresů Olomouckého kraje

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje)

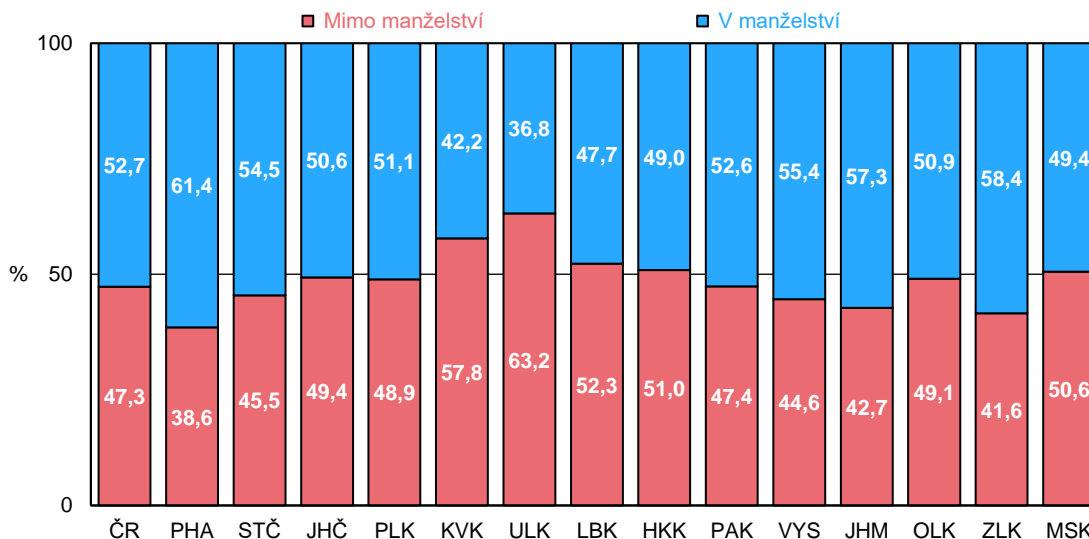
	Počet obyvatel k 30. 9. 2023	Období 1. až 3. čtvrtletí 2023						
		Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Celkový přírůstek/úbytek
Olomoucký kraj	632 822	4 034	5 102	-1 068	7 687	5 599	2 088	1 020
<i>v tom okresy:</i>								
Jeseník	36 988	223	339	-116	553	440	113	-3
Olomouc	238 580	1 566	1 800	-234	3 804	2 930	874	640
Prostějov	108 889	711	912	-201	1 543	1 170	373	172
Přerov	128 377	787	1 069	-282	2 158	1 679	479	197
Šumperk	119 988	747	982	-235	1 608	1 359	249	14

KOMENTÁŘ

Stav krajské populace se v průběhu 1. až 3. čtvrtletí 2023 zvýšil vlivem migrace. Rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých byl kladný a činil 2 088 osob. V relativním pohledu dosáhl hodnoty 4,4 osob na 1 000 obyvatel středního stavu, což odpovídalo 4. nejnižšímu přírůstku stěhováním v České republice. Zatímco počet přistěhovalých se meziročně snížil, počet vystěhovalých se naopak zvýšil. Kladné migrační saldo vykázal Olomoucký kraj během prvních třech čtvrtletí již třetím rokem v řadě. Zatímco s ostatními kraji České republiky měl v 1. až 3. čtvrtletí 2023 migrační saldo záporné, s cizinou bylo migrační saldo Olomouckého kraje výrazně kladné. Početní převaha přistěhovalých nad vystěhovalými charakterizovala všechny okresy v kraji, tj. okresy Olomouc (874 osob), Přerov (479 osob), Prostějov (373 osob), Šumperk (249 osob) i Jeseník (113 osob). V relativním měřítku příslušely nejvyšší a nejnižší hodnoty přírůstku stěhováním okresům Přerov (5,0 osob na 1 000 obyvatel) a Šumperk (2,8 osob na 1 000 obyvatel).

Během prvních devíti měsíců letošního roku se v kraji živě narodilo 4 034 dětí. Absolutně nejvíce z nich přišlo na svět v nejlidnatějším okrese Olomouc (38,8 %). V relativním vyjádření bylo nejvíce živě narozených v okrese Olomouc (8,8 dětí na 1 000 obyvatel), naopak nejméně v okrese Jeseník (8,1 dětí na 1 000 obyvatel). V celém kraji připadalo na 1 000 obyvatel 8,5 živě narozených dětí, což souhlasilo s republikovým průměrem (8,5 ‰).

Podíly živě narozených mimo manželství a v manželství v krajích ČR v 1. až 3. čtvrtletí 2023

Ze 4 034 živě narozených bylo 2 063 chlapců a 1 971 dívek. Nejvíce dětí bylo prvorozených (45,3 %) a druhorozených (39,6 %). Ve třetím a dalším pořadí se narodilo 607 dětí (tj. 15,0 %). Nejvyšší podíl prvorozených byl zaznamenán v okrese Prostějov (47,4 %) a nejvyšší podíl druhorozených v okrese Šumperk (41,0 %). Do manželství se narodilo 2 055 dětí (tj. 50,9 %) a mimo manželské svazky 1 979 dětí (tj. 49,1 %). Nadpoloviční převaha dětí narozených provdaným maminkám charakterizovala v kraji pouze okresy Olomouc (54,7 %) a Prostějov (51,8 %).

KOMENTÁŘ

V průběhu 1. až 3. čtvrtletí 2023 zemřelo v Olomouckém kraji 5 102 obyvatel. V relativním vyjádření zemřelo z 1 000 obyvatel 10,8 osob. Tato hodnota byla 4. nejvyšší v mezikrajském srovnání a nad republikovým průměrem (10,2 ‰). Vyšší úmrtnost byla na území kraje sledována v okrese Jeseník (12,2 ‰). Následovaly okresy Prostějov (11,2 ‰), Přerov (11,1 ‰) a Šumperk (10,9 ‰). Nejnižší úmrtnost byla zjištěna v okrese Olomouc (10,1 ‰), který je charakterizován průměrně nejmladší populací v kraji. V celkovém úhrnu zemřelo 2 669 mužů (tj. 52,3 %) a 2 433 žen (tj. 47,7 %). Téměř polovina zemřelých byla ve věku 80 a více let (45,6 %). Hodnota kojenecké úmrtnosti (3,0 ‰) byla nejvyšší mezi všemi kraji. V kraji zemřelo 12 dětí do 1 roku, z toho 6 dětí zemřelo do 28 dnů po svém narození.

Živě narození a zemřelí v 1. až 3. čtvrtletí 2023 podle okresů Olomouckého kraje

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje)

	Živě narození	z toho (%):				Zemřelí	z toho (%):			
		chlapci	v 1. pořadí	ve 2. pořadí	v manželství		muži	ve věku:		
								40-59 let	60-79 let	80 a více let
Olomoucký kraj	4 034	51,1	45,3	39,6	50,9	5 102	52,3	9,3	43,0	45,6
<i>v tom okrese:</i>										
Jeseník	223	54,3	46,6	39,5	39,0	339	55,8	10,9	46,6	40,4
Olomouc	1 566	51,4	46,3	40,5	54,7	1 800	51,6	9,8	41,9	46,3
Prostějov	711	50,4	47,4	35,0	51,8	912	51,6	9,5	42,9	45,8
Přerov	787	51,7	44,9	40,8	49,6	1 069	54,3	8,2	41,4	48,1
Šumperk	747	49,8	41,5	41,0	47,4	982	51,0	9,1	45,5	43,2

Od ledna do září letošního roku bylo v Olomouckém kraji uzavřeno 2 424 sňatků. V relativním přepočtu se uskutečnilo 5,1 svateb na 1 000 obyvatel, což odpovídalo republikovému průměru (5,1 ‰). V rámci kraje byla nejvyšší sňatečnost v okresech Olomouc a Přerov (shodně 5,3 ‰) a nejnižší v okrese Prostějov (4,7 ‰). V Olomouckém kraji bylo uzavřeno 1 642 sňatků (tj. 67,7 % z celku), během kterých vstoupili oba snoubenci do svazku manželského poprvé.

Sňatky a rozvody v 1. až 3. čtvrtletí 2023 podle okresů Olomouckého kraje

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje)

	Sňatky	z toho (%):			Rozvody	z toho (%):		
		1. sňatek ženicha	1. sňatek nevěsty	1. sňatek ženicha i nevěsty		1. rozvod muže	1. rozvod ženy	s nezletilými dětmi
Olomoucký kraj	2 424	76,3	78,3	67,7	838	82,7	83,5	58,9
<i>v tom okrese:</i>								
Jeseník	139	73,4	66,9	63,3	45	77,8	82,2	66,7
Olomouc	944	75,1	76,5	66,5	345	81,4	82,6	58,8
Prostějov	382	79,1	85,1	69,9	150	85,3	85,3	59,3
Přerov	507	77,3	80,7	69,4	143	82,5	82,5	54,5
Šumperk	452	76,1	77,4	67,9	155	84,5	85,2	60,6

KOMENTÁŘ

Podle předběžných údajů vydaly věcně příslušné soudy v kraji v průběhu 1. až 3. čtvrtletí 2023 rozhodnutí o 838 rozvodech. V přepočtu se jednalo o 1,8 rozvodů na 1 000 obyvatel, což souhlasilo s republikovým průměrem (1,8 ‰). Nejvyšší rozvodovost charakterizovala okres Olomouc (1,9 ‰), naopak nejnižší rozvodovost náležela okresu Přerov (1,5 ‰). Většina rozvodů byla první v pořadí, a to jak pro muže (82,7 %), tak pro ženy (83,5 %). V 494 případech byla rozvedena manželství s nezletilými dětmi (tj. 58,9 % z celkového počtu).

Do Olomouckého kraje se v průběhu 1. až 3. čtvrtletí 2023 přistěhovalo a úředně přihlásilo 7 687 obyvatel (tj. 16,3 osob na 1 000 obyvatel). Mezi přistěhovalými mírně převažovaly ženy (53,0 %). Absolutně nejvíce obyvatel se z ostatních okresů a z ciziny přistěhovalo do okresu Olomouc (3 804 osob). Nejméně obyvatel se přistěhovalo do okresu Jeseník (553 osob). V relativním pohledu byl nejvyšší počet přistěhovalých v okrese Přerov (22,5 osob na 1 000 obyvatel), naopak relativně nejméně osob se přistěhovalo do okresu Šumperk (17,9 osob na 1 000 obyvatel). Obec svého trvalého bydliště na území Olomouckého kraje změnilo od ledna do září celkem 8 371 obyvatel.

Z Olomouckého kraje se během 1. až 3. čtvrtletí 2023 vystěhovalo a úředně odhlásilo 5 599 obyvatel (tj. 11,8 osob na 1 000 obyvatel). Mezi vystěhovalými mírně převažovaly ženy (51,8 %). Absolutně nejvíce obyvatel se do ostatních okresů a zahraničí vystěhovalo z okresu Olomouc (2 930 osob). Nejméně obyvatel se vystěhovalo z okresu Jeseník (440 osob). Relativně nejvíce vystěhovalých vykázal okres Přerov (17,5 osob na 1 000 obyvatel), naopak relativně nejméně osob se vystěhovalo z okresu Prostějov (14,4 osob na 1 000 obyvatel).

Více informací naleznete v [Rychlé informaci](#).

Kontakt:

Jiří Frelich

Oddělení informačních služeb

E-mail: jiri.frelich@czso.cz

---

¹⁾ Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v ČR. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území České republiky, které nastaly v cizině a byly zaregistrovány zvláštní matrikou v Brně.

Veškeré údaje za rok 2023 jsou předběžné.